datuoti I tūkst. II puse ar net II tūkst. pradžia.

Mantinionių piliakalnis yra Širvintų rajono Gelvonų seniūnijoje, apie 2 km į ŠV nuo Musninkų–Liukonių kelio sankryžos su keliu į Juodonis, 1,1 km į V nuo Juodonių kaimo, 400 m į ŠR nuo Musninkų–Liukonų kelio, 300 m į R nuo buvusio Mantinionių dvaro, Širvintos santakoje su iš Ulšiškių ežero ištekančiu mažu bevardžiu upeliu, Širvintos kairiajame ir bevardžio upelio dešiniajame krantuose. Piliakalnis įrengtas siauro ir nelygaus, medžiais ir krūmais apaugusio aukštumos iškyšulio, įsiterpusio tarp Širvintos ir bevardžio upelio, ŠV gale. Iš Š ir ŠR pusių jį juosia Širvinta, iš PV ir V – gili upelio griova, o PR pusėje tęsiasi nelygus aukštumos iškyšulys. Piliakalnis apaugęs medžiais ir krūmais.

Piliakalnio aikštelė ištęsto ovalo pavidalo, orientuota beveik R–V kryptimi, maždaug 15 m ilgio, 8–10 m pločio, žemėjanti į V ir kiek į kraštus. Išlikusi, atrodo, tiktai jos dalis, nes Š bei P šonai ir V galas, paplauti Širvintos ir upelio, nuslinkę, o nuo aikštelės V galo į ŠV tęsiasi staigiai žemėjantis ir siaurėjantis apie 20 m ilgio atragis – greičiausiai nuslinkusio piliakalnio galo liekana. Aikštelės R gale yra maždaug 15 m pločio ties pagrindu ir iki 10 m ilgio pylimas, kurio išorinis 1,5 m aukščio šlaitas leidžiasi į 7–8 m pločio ir 0,8 m gylio griovį. Piliakalnio šlaitai erodavę, statūs, daugiau kaip 20 m bendro aukščio, su aiškiai matomomis slinkties terasomis maždaug ties šlaitų viduriu Š, P ir PV pusėse.

Kultūrinio sluoksnio piliakalnyje ir šalia jo nepastebėta. Gali būti, kad tai ne visai baigto įrengti ar ką tik įrengto ir apleisto piliakalnio liekanos. Piliakalnį, matyt, galima būtų datuoti I tūkst.

Visi surasti piliakalniai bus siūlomi įrašyti į NKVR.

Unknown hillfort sites near the Jūra, Neris, and Širvinta

During the spring – autumn of 2008, KPC archaeologists surveyed four newly found hillfort sites, which were reported by different individuals. The Rekstukai hillfort site and outworks on the river Jūra was surveyed in Tauragė District. It has been partially washed away by the Jūra, leaving an 18 x 10 m flat hilltop with a bank up to 2 m high and a ditch outside it. Two Brižiai (Noselėnai) hillfort sites were found on the right bank of the Neris in Švenčionys District. The first hillfort site has been severely eroded by the Neris: only a 25 x 6 m area of the flat hilltop remains, a 2 m deep ditch and 2.5 m high earthwork created from it blocking the path to the top. Brushed pottery was found on it. The second hillfort site is somewhat to the SE of the first and has a triangular 35 x 35 m flat hilltop with a 1.5 m high earthwork and a ditch beyond it. Mantinionys hillfort site on the left bank of the irvinta was surveyed in Širvintos District. Its hilltop is 15 x 10 m and access to the top is blocked by an earthwork and a 0.8 m deep ditch. The hillfort sites date to the 1st millennium or even the early 2nd millennium.

Jonas Balčiūnas

Pilkapynas Kalviasalio miške

KPC archeologai 2008 m. rudenį žvalgė Ignalinos r., Naujojo Daugėliškio sen., netoli Kalviasalio kaimo esantį pilkapyną, kurį archeologui Valdemarui Šimėnui dar 2005 m., jam kasinėjant Poviliškės pilkapyną, nurodė vietos gyventojas, neakivaizdinio skyriaus istorikas G. Čiulada. (žr. *ATL 2005 metais*, V.,

2006, p. 105). Pilkapyno žvalgymo metu buvo nustatyta jo teritorija, GPS prietaisu užfiksuotos teritorijos kampų ir pilkapių sampilų centrų koordinatės, pilkapiai išmatuoti, kai kurie iš jų nufotografuoti.

Kalviasalio pilkapynas yra apie 1,2 km į PR nuo Vidiškių–Ažušilės kelio sankryžos su keliu į Kalviasalį, 700 m į V nuo Kalviasalio kaimo, Ignalinos miškų urėdijos Ignalinos girininkijos Kalviasalio miške, kvartalo 108 ŠV kampe, į Š nuo miško kelio į Kalviasalį.

Žvalgymo metu pilkapyne suskaičiuota 10 pilkapių, gana kompaktiškai, nuo 3–6 m ir 8–12 m, daugiausia – iki 18 m ir 24 m atstumu vienas nuo kito išsidėsčiusių nedidelėje aukštumėlėje ir jos P papėdėje, miške ir plyname kirtime. Dauguma pilkapių sampilų nuo 7,5–8 m iki 9 m (vienas 6 m skersmens) ir nuo 0,3–0,5 m iki 0,7–0,8 m aukščio. Daugelis jų žemo suploto pusrutulio pavidalo, pora paplokščiu viršumi, visi su akmenų vainikais ar apardytų vainikų liekanomis, kai kurių šonuose matyti grioveliai, likę nurinkus akmenis. Dalies pilkapių sampilai kiek deformuoti, vieno apardytas šonas, vieno viršuje matosi senas griovys, vieno, esančio pilkapyno P dalyje, gerokai nustumdytas šonas, o vienas sampilas gerokai nuskleistas ir sulėkštėjęs.

Greičiausiai būtent šie pilkapiai paminėti archeologo Gintauto Zabielos 1990 m. žvalgymų ir žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų ataskaitoje, kaip miške, netoli Kalviasalio kaimo buvę Guronais vadinti kauburiai, vieną kurių seniau kasinėjant rasta „varinė sagtis ir kardo gabalėlis“ (*LIIR*, f. 1, b. 1717, p. 6).

Pilkapyną, matyt, reikėtų datuoti I tūkst. viduriu – II puse.

The barrow cemetery in Kalviasalis forest

KPC archaeologists surveyed a barrow cemetery located in a forest near Kalviasalis village (Ignalina District) in 2008. Ten barrows, arranged at a distance of 3–6 m to 12–24 m from one another, were counted in it. The mounds are 6–9 m in diameter and 0.3–0.8 m in height, the majority in the shape of a low flattened hemisphere, all with stone kerbs or the remains of them. Some are deformed, the sides of a couple have been pushed aside, and one mound has been spread out and badly flattened. The barrow cemetery dates to the middle – second half of the 1st millennium.

Augustina Kurilienė,
Laurynas Kurila, Rolandas Gustaitis

Nauji pilkapynai Kaišiadorių rajone

2007–2008 m. lankant archeologinius paminklus Kaišiadorių rajone aptikti keli iki šiol nežinoti arba laikyti sunaikintais pilkapynai. Apie juos informuotas KPC, kurio darbuotojai nustatė paminklų teritorijas. Pilkapynus pasiūlyta įtraukti į NKVR.

Kalvių pilkapynas III yra Kruonio seniūnijoje, 750 m į PV nuo Kalvių kaimo, 600 m į P nuo Basonių II kaimo, 950 m į PV nuo Kalvių ežero P kranto, 30 m į ŠV nuo kelio Kalviai–Domeikiemis, Kaišiadorių miškų urėdijos Kruonio girininkijos Kalvių miške. Apie 200 m į ŠV yra jau žinomas Kalvių pilkapynas I (A290P). Pilkapiai išsidėstę ant nedidelės kalvelės. Į PR ir ŠV nuo jos yra kiek aukštesnės kalvos. Pilkapyno teritorija apaugusi spygliuočių mišku. Pilkapyne yra 3 apskriti sampi-